

Nr 189

Av herrar Gustavsson i Alvesta och Johansson i Växjö, *angående frivillig tilläggsjukpenning vid barnsbörd i vissa fall.*

(Lika lydande med motion nr 142 i Första kammaren)

Enligt lagen om allmän försäkring utgår tilläggsjukpenning till kvinnlig försäkrad, som i anledning av barnsbörd avhåller sig från förvärvsarbete och som omedelbart före nedkomsten eller den beräknade tiden därför under minst 270 dagar i följd varit placerad i sjukpenningklass tre eller högre.

Till både förvärvsarbetande kvinnor och hemmafruar utgår vid barnsbörd grundpenning med 900 kronor. En hemarbetande kvinna eller en kvinna arbetande i familjens eget företag har möjlighet att teckna frivillig tilläggsjukpenningförsäkring. Tilläggsjukpenningen utgår emellertid inte vid barnsbörd för dem som är med i den frivilliga försäkringen. Denna skillnad i förmån mellan dem som är med i den obligatoriska försäkringen och dem som har en frivillig försäkring förefaller oss omotiverad. Syftet med den frivilliga tilläggsjukpenningförsäkringen för hemarbetande husmödrar eller i familjens eget företag arbetande är att ge ekonomisk ersättning vid tillfällena då deras arbetsinsatser uteblir på grund av sjukdom. Dessa kvinnor får vid barnsbörd vidkännas ett liknande inkomstbortfall som den förvärvsarbetande kvinnan även om det inte på samma sätt som beträffande den förvärvsarbetande kan mätas i pengar.

Vi är medvetna om de svårigheter som skulle följa av rätt till frivilligt tecknad tilläggspenning under de 180 dagar som moderskapspenningen är hänförlig till. Med hänsyn till numera förekommande familjeplanering skulle möjligheten stå öppen att vid en lämplig tidpunkt före ett planerat havandeskap teckna försäkring för tilläggspenning för att komma i åtnjutande av tillägg till moderskapspenningen. Den belastning som ett sådant utnyttjande skulle lägga på den frivilliga tilläggsjukpenningförsäkringen kunde medföra att den frivilliga försäkringen bleve förenad med stora kostnader.

Dessa svårigheter får inte vara avgörande för vår inställning till hemmafruarnas och i det aktuella avseendet jämförbara grupperas rätt att erhålla samma ekonomiska ersättning som förvärvsarbetande kvinnor vid inkomstbortfall i samband med barnsbörd. Hur de redovisade svårigheterna skall övervinnas bör bli föremål för skyndsamt utredning.

För att inte kostnaden för tilläggspenning vid nedkomst helt skall belasta

det relativt begränsade försäkringskollektiv, som de frivilligt försäkrade utgör, bör försäkringskassorna erhålla statsbidrag med 50 % av utgifterna för tilläggsspenning vid nedkomst. För att inte förmånen skall utnyttjas genom tillfälligt tecknande av frivillig försäkring bör föreskrivas att den försäkrade skall ha varit försäkrad för tilläggsspenning under en oavbruten tid av ett och ett halvt år före nedkomsten eller från den tidpunkt då möjligheten förelegat för henne att vara försäkrad för tilläggssjukpenning, övergångsvis dock från den tidpunkt då här berörda bestämmelser träder i kraft. Dessa frågor har tidigare behandlats i riksdagen. Man har hittills ryggat tillbaka för de svårigheter som är förbundna med finansieringen och för riskerna för missbruk av möjligheterna till tilläggsspenning i samband med nedkomst för frivilligt försäkrade. Vi anser tiden vara kommen att, trots svårigheterna, ge hemarbetande kvinnor och i eget företag arbetande samma möjligheter som förvärvsarbetande att få ersättning för inkomstbortfall i samband med barnsörd.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om skyndsamt utredning av frågan om frivillig tilläggssjukpenning vid nedkomst för hemarbetande kvinnor och kvinnor arbetande i familjens eget företag i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1966

Rune Gustavsson

i Alvesta

Bertil Johansson

i Växjö